

Overleven in de

Dat het een dooie bende zou zijn in de winter op de tuin, is een enorme misvatting. Als wij in onze Amsterdamse huizen een beetje binnen hangen, is het aan de Riekerweg een drukte van jewelste. Vogels en andere dieren overwinteren in de stilte op onze tuinen!

TEKST ERIK HOOIJBERG

De winter is een onmogelijke tijd om aan Natuurlijk Tuinieren te doen, lijkt het. Toegegeven: wat groeit en bloeit laat nog even op zich wachten. Bij vorst is de grond niet te bewerken – we maken ons zorgen om de pas aangeplante bolgewassen en over de winterhardheid van onze submediter-

winter

rane struiken. Maar het loont de moeite eens na te denken over de inrichting van ons groene paradijsje. Wat biedt onze tuin in de wintermaanden aan levende have? Vergis je niet: er is nog steeds veel leven in de brouwerij.

Eten

Mollen en woelmuisjes doen hun best ons gazon om te ploegen op zoek naar voedsel. Mezen

en roodborstjes bedelen om het hardst om strooizaad en vogelpindakaas. Voor de mens is de tuin dood, maar zij moeten zich maar zien te redden. Met een beetje vorst eten ze heel behoedzaam zelfs uit je hand. Probeer ze maar een beetje te helpen, met voer en een beschutte plek om te overnachten. Maak, als je dat nog niet hebt gedaan, de nestkasten nog even schoon, zodat ze een

Pimpelmees op kaardenbol (www.natuurfoto-zeevang.nl)

Mol (www.goeievraag.nl)

Sijs op pindajacht (privécollectie Erik Hooijberg)

fijne plek hebben om te schuilen tegen de gure wind uit het oosten.

Het radioprogramma 'Vroege Vogels' heeft een alleraardigst initiatief genomen om tuinders een beetje op weg te helpen om van hun eigen paradijsje een lustoord te maken voor onze 'wilde dieren' zoals egels, eekhoorns, veldmuisjes, amfibieën en vogels. En ik mag dat graag met je delen: 'Hoe maak je van je tuin een plek waar planten, dieren en mensen zich thuis voelen? Een tuinreservaat hoeft geen rommelige ongeordende verzamelplek te zijn van allerlei planten die je eigenlijk niet wilt hebben.

Met de klok mee: merel (www.vogelsiteharen.nl), koolmees (www.volkstuinverenigingheerenveen.nl), pestvogel eet bessen (www.natuurfoto-zeevang.nl), ransuil (www.vogeltrackers.nl)

Ook als je van een minimalistische tuin houdt, kun je een aantrekkelijk plekje creëren voor plant en dier. Voor welke soort tuin je ook kiest, er zijn tien kenmerken die je helpen om van je tuin een tuinreservaat te maken.⁷

Tuinreservaat

Wie daar behoefte aan heeft, kan een houten bordje aanschaffen met daarop de tekst TUINRESERVAAT. Maar dan moet je wel zeven van de volgende tien punten op orde hebben:

- Een natuurlijke vijver met geleidelijke oever.
- Struiken en bomen met vruchten, bessen en noten.
- Zo min mogelijk bestrating.

-Klimplanten en struiken met doornen naast of tegen een gevel.

-Natuurlijke beschutting waar egels onderdoor kunnen.

-Een soortenrijke beplanting met structuur.

-Inheemse planten voor rupsen, vlinders en bijen.

-Een composthoop.

-Rommelhoekjes en takkenhopen.

-Nestkastjes voor vogels, zoogdieren en insecten.

Daarnaast kun je een opgave doen van de dieren en planten in je tuin en je tuin laten registeren als tuinreservaat. Het is mooi om te zien dat dit lijstje aardig over-

eenkomt met wat Ons Buiten zou willen bereiken met Natuurlijk Tuinieren in het algemeen groen en op particuliere tuinen. Onze ervaring is dat het even duurt, maar dat het wel degelijk werkt. Afgelopen jaar hadden we broedende merels in de conifeer en broedende koolmezen in een van de nestkastjes. Vermoedelijk hadden we ook een nestje van het winterkoninkje in een van de struiken, maar we waren te voorzichtig om te kijken. Verder hadden we veel vlinders, waaronder de gehakkelde Aurelia. En natuurlijk padden en kikkers. De kroon op ons werk was toch wel dat we nu ook regelmatig bezoek krijgen van een ransuil. Een prachtig gezicht, zo'n uil met oortjes. Afgelopen voorjaar zat hij heel even klein te wezen in de berkenbomen aan de overkant, maar nu zit hij regelmatig in onze bomen. Daar overnacht hij en deponeert braakballen op ons terras. Dochterlief peutert er graag de schedeltjes en botjes uit. 🐦